

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Meie: 11.06.2026 nr 1-12/6

Probleemid Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu kooskõlastamise protsessis

Pöördume seoses Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise aruande (edaspidi teemaplaneeringu) eelnõu kooskõlastamise protsessiga. Leiame, et kujunenud menetluspraktika tekitab tõsiseid küsimusi selle vastavuse kohta hea halduse põhimõtetele.

I

Teemaplaneeringu eelnõu koostajana on ministeerium lugenud mitmete Harjumaa omavalitsuste seisukohad planeerimisseaduse § 65 alusel vaikumisi kooskõlastatuks. Seejuures on kooskõlastuse andmine seotud rangelt formaalse tähtjaarvestusega olukorras, kus kohalike omavalitsuste seisukohtade kujundamine toimus vahetult enne 2025. aasta kohalike volikogude valimisi. Sellest tulenevalt ei olnud omavalitsustel objektiivselt võimalik kujundada lõplikku poliitilist seisukohta, mis olemuselt kuulub nende pädevusse.

Niisuguse ajastuse ärakasutamine ning sellele tuginemine vaikumisi kooskõlastuse tuvastamisel ei ole kooskõlas hea halduse ega ausa menetluse põhimõtetega ning jätab mulje kohalike omavalitsuste autonoomse otsustusõiguse teadlikust eiramisest.

II

Probleemne on ka menetluse tasakaalustatus. Ministeerium on pidanud määravaks kohalikele omavalitsustele sätestatud 30-päevase vastamistähtaaja järgimist, kuid ei ole samas järginud analoogset standardit enda tegevuses, kuivõrd ministeeriumi vastus omavalitsuste esitatud seisukohtadele viibis.

Ka juhul, kui haldusorganile ei ole sätestatud konkreetset tähtaega, tuleb tegutseda viivitusega ja mõistliku aja jooksul ning viivitust põhjendada. Sellest põhimõttest kõrvalekaldumine ei ole kooskõlas hea halduse tavaga.

III

Eeltoodu pinnalt tekib põhjendatud kahtlus, et menetluses on eelistatud formaalset õigustõlgendust sisulise koostöö ja kaasamise arvelt. Haldusmenetluse eesmärk ei ole üksnes tähtaegade formaalne järgimine, vaid ka tegeliku dialoogi ja osapoolte võrdse kohtlemise tagamine.

Rõhutame, et kohaliku omavalitsuse autonoomia hõlmab õigust otsustada oma territooriumi ruumilise arengu üle.

Kuigi maakonnaplaneering ei pea olema formaalselt kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga, eeldab selle sisuline elluviimine praktikas kokkuleppe saavutamist kohalike omavalitsustega, eriti küsimustes, mis mõjutavad otseselt kohalikku elukeskkonda. Maavarade kaevandamisega kaasnevad mõjud ulatuvad sageli märkimisväärselt üle kaevandamisala piiride ning puudutavad laiemalt kohalikke kogukondi.

Leiame, et enne teemaplaneeringu kehtestamist on vajalik saavutada sisuline kokkulepe asjaomaste

kohalike omavalitsustega ning arvestada nende selgelt väljendatud seisukohti.

Oleme valmis konstruktiivseks koostööks ja edasiseks dialoogiks teemaplaneeringu lahenduste osas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andre Sepp
tegevdirektor